

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ «ΡΟΕΣ» - ΑΡΘΟΥΡ ΜΙΛΛΕΡ

«Οι σχέσεις του κυρίου Πήτερς»

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Άρθουρ Μίλλερ υπήρξε και είναι μεγάλος συγγραφέας. Ίσως και ο τελευταίος επιζών.

Όταν είδαμε για πρώτη φορά το «Ήταν όλοι τους παιδιά μου», πολύ νωρίς τότε, μιας διαπέρασε τα ρίγος της μεγαλοφίας του και λίγο αργότερα «Ο θάνατος του εμποράκου» σε μια αλησμόνητη παράσταση του Κάρολου Κούν, ήταν σαν να είδαμε στη σκηνή να στροβιλίζονται τα κουρέλια του αμερικάνικου ονείρου, εκείνου του ονείρου που παγίδεψε έναν ολόκληρο κόσμο και άφησε παράδοση στον καπιταλιστικό κόσμο της αρπαγής και του δήθεν εύκολου κέρδους. (Μην ξεχνάμε και το δικό μας Χρηματιστήριο του 1999). Αργότερα «Οι μάνισσες του Σάλεμ» ξεφτίλισαν πάνω στη σκηνή τον μακαρθισμό, ενώ το «Ψηλά από τη γέφυρα» διαπέρασε τα σκληρά ένστικτα των μετανάστων που αδικούνται, όπως και όλοι όσοι ζούνε χωρίς πατρίδα.

Τελευταία ο Άρθουρ Μίλλερ στράφηκε μάλλον στην ενδοσκόπηση. Τα δημιουργικά χρόνια πέρασαν, έχουν αφήσει όμως τη σφραγίδα τους σε κάθε του έργο. Γιατί ο συγγραφέας επιμένει παρά τα 85 του χρόνια να μας δίνει όλο κάτι καινούργιο. Μετά το μάλλον χλιαρό «Ο τελευταίος Γιάνκι», τώρα είδαμε στο Θέατρο Ροές τις «Σχέσεις του κυρίου Πήτερς». Έργο που ο πρωταγωνιστής τακτοποιεί τους εφιάλτες που εδέσποσαν στη ζωή του και προσπαθεί να συμφιλιωθεί με τους νεότερους που ξεπηδούν από παντού, για να του θυμίζουν πως η ζωή τώρα κουνάει μαντίλι αποχαιρετισμού χωρίς δάκρυα, γιατί ο χρόνος δεν συγκινείται από κανένα πεπρωμένο. Ο κύριος Πήτερς περιμένει τη γυναίκα του σε κάποιο μαγαζί ενός αόριστου προσδιορισμού, που ο ιδιοκτήτης του προσελκύει το κοινό διαφημίζοντας περισσότερο την πολυτέλεια που έχουν οι γυναίκες του αλέτες, σημείο αναφοράς για την τάση των γυναικών να καλλωπίζονται όπου βρεθούν, ενώ για τον Πήτερς που είναι διαβρωμένος από τη ματαιότητα, αυτό δεν λέει τίποτα. Εκεί έρχεται κι ένα ζευγάρι νεαρών που κάπου - κάπου φιλονικούν για την πατρότητα του παιδιού που περιμένει η νεαρά, υπάρχει και ένα τέλειο γυναικείο σώμα που κάνει κάτι σαν επίδειξη γυμνού για μια ίσως μελλοντική μόδα και μέσα σε όλα αυτά ο κύριος Πήτερς περιφέρεται σαν ξένος, σαν να ταξιδεύει σ' έναν άλλο κόσμο που αφού έχει δηλώσει πως είναι πολύ μεγάλος, μεγαλύτερος απ' όλους, απ' όλο τον κόσμο που κάποτε ζούσε μαζί του, έχει το προνόμιο να συνδιαλέγεται και να ειρωνεύεται ό,τι φθαρτό και μάταιο, ό,τι δεν του δίνει πια καμία συγκίνηση και καμία νοσταλγία. Κάπως έτσι κυλάει το έργο μέχρι που φτάνει και η γυναίκα του στο μαγαζί για να ακολουθήσει την περιέργεια του γυναικείου φύλου,

ως προς τις πολυτελείς γυναίκες του αλέτες, πράγμα που δικαιώνει τον καταστηματούχο, έναν ανέκφραστο τύπο προσκολλημένο στην εξυπηρέτηση των πελατών. Έργο στατικό που η αλήθεια είναι ότι κάπου κουράζει, γιατί όλη αυτή η ανέλιξη ενός ανύπαρκτου μύθου που πέφτει στο κενό, δεν πάει πιο πέρα από την πόρτα και στις σκάλες του καταστήματος και από τους βηματισμούς του κυρίου Πήτερς που σαν ανθολόγος μερικών παραδοξοτήτων του αιώνα που έφυγε, ψιθυρίζει γεγονότα και εικασίες που ο κοινός τους προσδιορισμός είναι ένα τίποτα.

Η μετάφραση της κ. Μαρίας Λαϊνά, σε ζωντανή και μάλλον ποιητική γλώσσα, (η κ. Λαϊνά είναι και ποιήτρια) έδωσε σημασία σε σημεία του λόγου που ίσως θα περνούσαν απαρατήρητα, ενώ η σκηνοθεσία της κ. Νικαίτης Κοντούρη είχε μια ονειρική διάσταση με το να συμβαίνουν όλα σε μια αιχμή, πράγμα που διευκόλυνε την όλη ατμόσφαιρα σε μια ακαθόριστη στιγμή που ήταν σαν να μην υπήρχε χρόνος.

Ο **Λεωνίδας Βονιολάκης** (Χάρις Πήτερς) στάθηκε στον ρόλο του μυστηριώδους και ανεξιχνίαστου. Ο κ. Πήτερς είναι ο άνθρωπος που έχει δει πολλά, που δεν αξίζει ο κόπος να σταθεί κάπου και να διερευνήσει κάτι, δεν υπάρχει χρόνος ούτε και σημασία να εμβαθύνει στο μεγάλο κενό της ζωής ακόμα, γι' αυτό στέκεται περίπου απαθής και ψιθυρίζει κάτι κοινότυπο, με τη σοφία μιας γαλήνης που δεν ερεθίζει καμία αίσθηση. Δεν μπορώ να βγάλω την ιδέα ότι το έργο αυτό μοιάζει με τα τελευταία μικρά μονόπρακτα του Μπέκετ. Οι άλλοι ρόλοι μικροί κι επιβληθητικοί δεν υστέρησαν. Γιάννης Νταλιάνης (Κάλβιν), Αλεξάνδρα Παντελάκη (Αντέλ), Θεοδώρα Τζήμου (Κάθου Μεν), Γεράσιμος Μιχαήλ (Λάρρυ), Χρήστος Λούλης (Λεονάρντ), Έμιλυ Κολιανδρή (Ρόουζ) και Ελένη Κοκκίδου (Σάρλοτ).

Μια παράσταση που πρέπει να σταθείς μπροστά στον μεγάλο συγγραφέα, να υποκλιθείς και να προσπεράσεις χωρίς να συγκρίνεις τη βιολογική κάμψη του και τη μεγάλη ακμή του που λέγεται «Ο θάνατος του εμποράκου».

